

[REISVERSLAG]

Ieder jaar probeert Yachad een bezoek te brengen aan de gemeente in Israël waarmee we als Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt een kerkelijke relatie hebben. Van het bezoek in 2010 leest u hier het verslag. Allereerst volgt informatie over de gemeente, de voorganger en wat de ondersteuning van Yachad ondermeer inhoudt. Ook worden de reizigers kort voorgesteld.

DE HULP VAN YACHAD

Yachad steunt de gemeente Kol ba'Midbar onder andere bij de evangelisatieprojecten. Er moeten folders worden gedrukt voor de rondleidingen in de 'Oude stad'. Ook wordt er materiaal vertaald naar het Russisch of Ivriet, waardoor het evangelie toegankelijker moet worden. Op een dvd wordt het verhaal van de geboorte van Jezus verteld.

Er zijn ook grotere projecten. Ieder jaar is er een festival van New Age waar een aantal gemeenteleden naar toe gaan om het evangelie te brengen en te getuigen van de Here Jezus. In de zomerperiode wordt er extra aandacht besteed aan een campagne.

BEZOCHTE PLAATSEN

DE REIZIGERS

Afgelopen jaar zijn Rein Visscher en Marjo Rijlaarsdam namens Yachad naar Israël gegaan. We proberen altijd in ieder geval één medewerker te kiezen die al vaker naar de gemeente in Jeruzalem is geweest. Dit ten behoeve van de continuïteit en de versteviging van de band tussen de kerken. Marjo heeft al verschillende keren deze gemeente bezocht en Rein gaat ook al vele jaren naar Israël en heeft daar vriendschappen opgebouwd.

'We zijn er van overtuigd dat God ons deze bijzondere opdracht heeft gegeven om te mogen meewerken onze joodse broeders en zusters te ondersteunen en te bemoedigen. Op deze manier kunnen we van hart tot hart spreken.'

KOL BA'MIDBAR

De Kol ba'Midbar gemeente in Jeruzalem bestaat uit ongeveer dertig vaste leden die voornamelijk van Russische afkomst zijn. Veel van hen zijn tot geloof gekomen door de evangelieverkondiging van hun voorganger ds. A. Simon. Maar onder hen ook enkelen die al gelovig waren voordat ze naar Israël emigreerden. De gemeente heeft ook wat losse leden die nog niet zover zijn dat ze zich ook willen aansluiten bij de Kol ba'Midbar gemeente.

De meeste gemeenteleden helpen bij het evangelisatiewerk. Ds. Simon preekt in het Engels, wat wordt vertaald door één van zijn vaste medewerkers die ook de zangbegeleiding van de gemeente op zich neemt. Twee keer per week komt de gemeente bij elkaar. Op woensdagavond wordt om 18.00 uur begonnen met een gebeds-

dienst, waarin iedereen die een gebed wil uitspreken, voorgaat in gebed. Daarna bidt ds. Simon voor alle noden van de individuele gemeenteleden of voor andere onderwerpen die de gemeente aangeeft. Vervolgens wordt er gezamenlijk gegeten. Het contact is vriendelijk en ontspannen. Een korte preek volgt tot slot. Ook op de Sabbat komt de gemeente 's avonds bij elkaar.

Naast de Kol ba' Midbar gemeente in Jeruzalem, zijn er nog kleine en op zichzelf aangewezen gemeenten in Tel Aviv en, meer zuidelijk, in Kyriat Gat. Bij deze kleine gemeenten worden de kerkdiensten thuis gehouden.

Onze bezoeken worden erg op prijsgesteld en de belangrijkste taak van ons bezoek ligt in het feit dat je elkaar bemoedigt en dat je

van elkaar leert. Het is namelijk niet makkelijk om een christelijke gemeente te zijn in Israël. In het openbaar kun je je ook niet als zodanig presenteren. Israël is min of meer een democratie, maar Joodse gelovigen in de Here Jezus die daar voor uit komen, krijgen wel eens te maken met gedrag van met name orthodoxe joden die hen absoluut niet accepteren. In die gevallen is het duidelijk dat de Here Jezus niet gezien wordt als Zaligmaker /Verlosser.

De Kol ba' Midbar gemeente kenmerkt zich door evangelisatieprojecten. Twee keer week gaan gemeenteleden op pad om een groep mensen rond te leiden in de oude stad Jeruzalem. Ook de graftuin wordt bezocht waarbij ondertussen het werkelijke verhaal van de Here Jezus wordt verteld.

DE VOORGANGER VAN KOL BA' MIDBAR, DS. ANTHONY SIMON

Ds. Simon is opgegroeid in Engeland. Hij komt uit Manchester en was van origine geen gelovige. Het kwam niet in hem op om het Nieuwe Testament te lezen. Hij dacht altijd, ook vanuit zijn opvoeding, dat Jezus een leugen was. Hij is in een vrij-orthodox gezin opgegroeid, waar niet zo strikt werd omgegaan met de regels vanuit het Oude Testament. Alhoewel het kosjer eten wel een belangrijk item was en nog is.

Dertig jaar geleden werkte hij in een kibboets waar hij ook christenen tegenkwam. Hij wilde daar eerst niets mee te maken hebben. Tot hij met een Amerikaanse christen sprak. Het gesprek kwam wel eens op Jesaja en het werd hem duidelijk dat het hier om de Here Jezus ging. Hij ging op zoek en raadpleegde

met vragen een rabbi. Die kon hem echter geen duidelijke antwoorden geven. Meer en meer las hij het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Zo kwam hij tot geloof en hij zag dit als het grootste geschenk in zijn leven. Hij is theologie gaan studeren in Engeland, en heeft in Israël verder Hebreuws gestudeerd. In Engeland heeft hij zijn vrouw leren kennen, Dona. Zij is met hem meegegaan naar Israël. Zij hebben drie kinderen gekregen. Twee zoons en een dochter. De oudste zoon heeft onlangs zijn dienstplicht gedaan en op dit moment is zijn dochter in het leger.

HET REISVERSLAG

DOOR MARJO RIJLAARSDAM

Welcome to Israel

DONDERDAG 2 SEPTEMBER 2010

DE HEENREIS

Donderdag om 21.15 uur vertrekken we van Schiphol om na een goede vlucht om 02.30 uur (Israëlische tijd) op Ben Gurion Airport Tel Aviv te landen. Het uitchecken gaat vrij snel. We rijden naar Jeruzalem,

waar we om 05.30 uur aankomen in het Jerusalem Tower Hotel in het hartje van de stad. Omdat we de nacht hebben overgeslagen, gaan we direct maar naar bed.

VRIJDAG 3 SEPTEMBER 2010

KENNISMAKEN

Na een douche lopen we de stad in om een kop koffie met een broodje te eten. Om 14.00 uur haalt ds. Anthony Simon ons op om naar het kantoor van de Kol ba'Midbar gemeente te gaan, in één van de meest noordelijke wijken van Jeruzalem.

Het kantoor is gevestigd in een heel groot huis, wat helemaal wordt gehuurd. Naast de ruimte voor het kantoor is er veel ruimte beschikbaar. Hier worden vrouwen opgevangen, die geen thuis hebben of niet thuis kunnen wonen in verband met problemen. Ook woont de familie Simon hier tijdelijk in verband met een verbouwing in hun eigen huis.

We krijgen koffie en ontmoeten Dona, de vrouw van Anthony, en nog enkele anderen. Na de koffie wordt de wekelijkse bijbelstudie gehouden, die wordt afge-

sloten met een kringgebed. Na de bijbelstudie volgt een overvloedige maaltijd, waarna we naar Tel Aviv vertrekken.

In een groot park wordt een tafel opgezet met evangelisatielectuur, cd's, dvd's, en bijbels in vele talen, onder andere door Yachad mogelijk gemaakt. In dit park komen veel, voornamelijk jonge, asielzoekers uit vele landen en met veel verschillende culturele achtergronden om elkaar te ontmoeten. Veel mensen, vooral van Afrikaanse afkomst, komen uit zichzelf naar de tafel om contacten te leggen. Anderen worden door leden van Kol ba'Midbar uitgenodigd. Op deze manier worden vele contacten gelegd en krijgt ieder in eigen taal een folder, cd, dvd of bijbel mee. Indrukwekkend om te zien!

ZATERDAG 4 SEPTEMBER 2010

SHABAT!

Na het ontbijt lopen we naar Jaffastreet om de dienst van de Bat Tsion gemeente bij te wonen. We worden hartelijk welkom geheten door ds. Joseph Ben Zvi en zijn vrouw Mirjam. Om 10.30 uur begint de dienst, die ruim twee uren zal duren.

De liturgie lijkt veel op die wij gebruiken. Na de schriftlezingen Deut. 30, Jes. 61:4-11, Joh. 14:21-31 en 2 Petr. 1:16-21 verkondigt ds. Ben Zvi het evangelie n.a.v. Deut. 30:11-14.

Na de dienst, die eindigt met de zegen uit Num. 6:24-26, drinken we koffie met elkaar en we horen veel verhalen en waar mensen mee bezig zijn. We spreken af met Gerlinde Drori-Boeve om haar komende week te bezoeken.

Gerlinde is oorspronkelijk een gemeentelid van de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt uit Ommen en is getrouwd met een Israëli. Ze woont al vele jaren in Israël, in Jeruzalem. Het is voor haar altijd prettig om bezoek vanuit Nederland te krijgen en vooral vanuit Ommen. We nemen afscheid en wandelen terug naar het hotel.

Nadat we aan het eind van de middag koffie hebben gedronken, lopen we naar Shivtei Israëel, de straat waar de St. Paul's Church is, om de dienst van de Kol ba'Midbar gemeente bij te wonen. Hier treffen we ook Aad Kamsteeg en Tjerk de Vries. Zij zijn in Israël om gegevens te verzamelen voor een boek dat Aad Kamsteeg wil schrijven over christelijke gemeenten in Israël. Omdat Yachad een relatie heeft met de Kol ba'Midbar gemeente, willen ze die gemeente ook bezoeken en contact hebben met ds. Anthony Simon.

Om 19.00 uur begint de dienst met gebed en zingen, waarna Anthony bidt om verlichting door de Heilige Geest. Hij preekt vervolgens over Hebr. 4:12-16 en behandelt daarbij vers voor vers. Na de preek krijgt iedereen gelegenheid onderwerpen voor de voorbede

te noemen. Ook krijgt ieder gelegenheid aan het gebed deel te nemen, wat door meerdere gemeentelieden wordt gedaan. Het gebed wordt afgesloten door de voorganger, ds. Anthony Simon, waarmee ook de dienst wordt afgesloten.

Wij lopen terug naar het hotel, waar we in de buurt de avondmaaltijd gebruiken. Bij het gesprek tijdens het eten spreken we af elke dag samen op de kamer van één van ons te beginnen met schriftlezing en gebed. Dit zullen we om beurten doen.

PSALM 122
VREDE OVER JERUZALEM

- 1 Een bedevaartslied. Van David. Ik was verheugd, toen men mij zeide: Laten wij naar het huis des HEREN gaan.
- 2 Onze voeten staan in uw poorten, o Jeruzalem.
- 3 Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wèl samengevoegd is;
- 4 waarheen de stammen opgaan, de stammen des HEREN. Een voorschrift voor Israël is het de naam des HEREN te loven.
- 5 Want daar staan de zetels ten gerichte, de zetels van het huis van David.
- 6 Bidt Jeruzalem vrede toe: mogen wie u liefhebben, rust genieten;
- 7 vrede zij binnen uw muur, rust in uw burchten.
- 8 Om mijn broeders en mijn vrienden wil ik zeggen: vrede zij in u;
- 9 om het huis van de HERE, onze God, wil ik het goede voor u zoeken.

ZONDAG 5 SEPTEMBER 2010

ONTMOETING

Na het ontbijt doen we de dagopening n.a.v. Psalm 122. We spreken kort door over deze psalm en vragen de Heer om een zegen over de komende dag, in het bijzonder over de ontmoeting die we zullen hebben.

We rijden naar Rishon le Zion, waar we een afspraak hebben met David Zadok, directeur van de christelijke uitgeverij HaGefen. We worden hartelijk ontvangen. Deze kennismaking is bedoeld om eerdere contacten weer aan te halen. Tijdens het gesprek leggen wij uit wat Yachad is en doet en hoe het is ontstaan.

David van zijn kant geeft ons een goede indruk wat HaGefen doet. Er zijn o.a. contacten met de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Gemeenten (het Isaac da Costafonds) en verder met kerken op gereformeerde grondslag in de VS en Canada. HaGefen is vertegenwoordiger van LCJE (Lausanne Consultation on Jewish Evangelism) in Israël en ook de Israëlische afdeling van CWI (Christian Witnesses to Israël). HaGefen heeft diverse projecten, die ze uitvoeren, of zou willen uitvoeren, maar waarvoor de benodigde financiën niet voorhanden zijn.

Nadat we uitvoerig van gedachten hebben gewisseld over raakvlakken nemen we afscheid met de belofte dat we de contacten graag willen onderhouden. We rijden langs een zuidelijke en heel mooie route via En Kerem (de geboorteplaats van Johannes de Doper) terug naar Jeruzalem. We drinken koffie in het centrum van de stad en praten daarbij door over het gesprek met David Zadok.

PSALM 123
BEDE OM ONTFERMING

- 1 Een bedevaartslied. Ik hef mijn ogen op tot U, die in de hemel troont.
- 2 Zie, gelijk de ogen der knechten zijn op de hand van hun heren, gelijk de ogen der dienstmaagd zijn op de hand van haar gebiedster, zo zijn onze ogen op de HERE, onze God, totdat Hij ons genadig zij.
- 3 Wees ons genadig, HERE, wees ons genadig, want wij zijn meer dan verzadigd van verachting;
- 4 onze ziel is meer dan verzadigd van de spot der overmoedigen, de verachting der hovaardigen.

MAANDAG 6 SEPTEMBER 2010

BAT TSION GEMEENTE

Na het ontbijt volgt de dagopening n.a.v. Psalm 123. Ook nu even doorpraten over dit gedeelte en de Heer gevraagd om Zijn Geest om in alle wijsheid het gesprek met ds. Joseph Ben Zvi te voeren.

Om 11.00 uur zijn we in Jaffastreet, waar we hartelijk welkom worden geheten door Jossi en Mirjam Ben Zvi. Er kan, met hulp van Gods Geest, openhartig worden gesproken over diverse zaken wat betreft de toekomst en de verwachting in contactoefening. Wij vragen hen, waarom ze zo graag contacten willen met de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt. Naar hun overtuiging zijn de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt de kerken waarmee zij zich theologisch het meest mee verwant voelen. Ze geven aan heel graag een relatie met één van onze kerken te willen hebben.

Ook is er over gesproken, dat de Bat Tzion Gemeente in aanmerking zou kunnen komen voor ondersteuning van projecten. Hierover spreken we met elkaar door.

Na het officiële gesprek nodigen ds. en mevr. Ben Zvi ons uit voor een warme lunch, die we in dankbaarheid aanvaarden. Er wordt nog over diverse zaken gesproken en we kunnen concluderen, dat we op een

open, eerlijk en constructief gesprek kunnen terugzien. Na de lunch, die door ds. Ben Zvi wordt afgesloten met dankgebed voor de maaltijd en waarbij hij de Heer dankt voor het goede gesprek, nemen we afscheid en lopen, stil en alles overdenkend, terug naar het hotel.

Nadat we ons hebben opgefrist en wat zaken hebben opgeschreven gaan we nog even naar de 'Oude stad'. Via de Jaffapoort gaan we naar binnen, waar we in het Christian Quarter koffie drinken. We lopen naar de Klaagmuur en gaan vervolgens door het Arabische deel terug via de Jaffapoort naar het hotel.

PSALSM 124
GEPREZEN ZIJ ISRAELS REDDER

- 1 Een bedevaartslied. Van David. Ware het niet de HERE, die met ons was,
– zegge nu Israël –
- 2 ware het niet de HERE, die met ons was, toen mensen tegen ons opstonden,
3 dan hadden zij ons levend verslonden, toen hun toorn tegen ons ontbrandde;
4 dan hadden de wateren ons overstroomd, een wilde beek ware over ons heengegaan;
5 dan waren de overstelpende wateren over ons heengegaan.
- 6 Geprezen zij de HERE, die ons niet overgaf ten buit aan hun tanden!
7 Onze ziel is ontkomen als een vogel uit de strik van de vogelvangers;
de strik is gebroken, en wij zijn ontkomen!
- 8 Onze hulp is in de naam des HEREN, die hemel en aarde gemaakt heeft.

DINSDAG 7 SEPTEMBER 2010

NIEUWE CONTACTEN

We hebben afgesproken vroeg te ontbijten, waarna we dagopening doen n.a.v. Psalm 124. Daarna vertrekken we naar Netanya, waar we een afspraak hebben met Evan Thomas, één van de voorgangers van de Beit Asaph Gemeente. Deze gemeente is gevestigd op de eerste etage van een industriepand op het industrieterrein. Ook hier worden we hartelijk ontvangen. Het is een goed en open gesprek, waarbij wij hebben uitgelegd wie we zijn en wat de doelstelling en werkwijze van Yachad is: Wij willen door middel van contacten onze Joodse broeders en zusters ondersteunen. Dus niet zélf het evangelie in Israël verkondigen, maar proberen hulp en ondersteuning te bieden bij de evangelieverkondiging aan onze oudste, verloren gewaande, broer.

Evan Thomas schetst de geschiedenis en werkwijze van Beit Asaph. De gemeenschap bestaat ca. 35 jaar en heeft momenteel ongeveer 230 leden, waarvan de meeste uit Russisch sprekende landen afkomstig zijn. Voor de Shabbatschool, waar 98 kinderen aan deelnemen, moet een betaalde kracht worden aangesteld om het vele werk te coördineren. Dit werk loopt de vrijwillige krachten namelijk 'over de schoenen'.

Er is een aparte organisatie onder de naam NETIVAH opgezet voor het jongerenwerk, speciaal voor jongelui die hun militaire dienstplicht moeten gaan vervullen. De dienstplicht duurt voor jongens drie jaar en voor meisjes twee jaar. Ze worden geestelijk voorbereid om als christen goed te kunnen functioneren in het leger. Ze worden ook tijdens hun hele dienstitijd begeleid en daarna opgevangen. Dit heeft tot gevolg dat deze jongeren open over hun geloof durven praten. Men is er ook wel trots op dat deze jongelui tot de meest gemotiveerde militairen behoren.

Beit Asaph heeft afstand genomen van de manier van evangelisatie door middel van het gratis verspreiden van bijbels en lectuur en het 'folderen'. Het is een methode, die heel veel geld kost. Een prikkelende website, die uitnodigt verder op de site te gaan kijken, is vele malen effectiever.

Er wordt intensief samengewerkt met de Israëli Bible Society in Netanya. De directeur hiervan is ook lid van de gemeente. Sinds enkele jaren wordt ook contact gezocht, gelegd en onderhouden met Palestijnse christenen op de Westelijke Jordaanoever. Dit

gebeurt hoofdzakelijk via telefoon en e-mail, omdat het in de huidige omstandigheden niet mogelijk is elkaar te bezoeken. Ook zijn er contacten met Israëlische christen-Arabieren en voorgangers. Op onze vraag, waar Beit Asaph staat, antwoordt Evan Thomas, dat zij beslist niet charismatisch zijn, maar wat wij in Nederland 'evangelisch' zouden noemen.

Nadat we elkaar Gods zegen voor beider werk hebben gewenst nemen we afscheid.

We rijden nu naar het centrum van Netanya, waar we de auto in een straat in de buurt van het Kikar Ha'atzma'ut (Onafhankelijkheidsplein) parkeren. We lopen via dit plein naar de trappen die afdalen naar het strand. Over het strand wandelen we een paar honderd meter naar een lift die ons weer naar boven brengt, naar de wandelpromenade. Hier gebruiken we de lunch en spreken samen door over het gesprek met Evan Thomas. We benoemen daarin dat dit contact waardevol voor ons is. Ds. Thomas heeft veel contacten zowel in binnen- als in buitenland. Ondersteuning van projecten is niet een eerste reden om

met hen verder contacten te hebben, omdat zij dat niet nodig hebben.

We rijden naar Kibboets Ramat Hakovesh, naar Gerlinde Drori-Boeve, waarmee we eerder deze week afspraken haar te bezoeken. Gerlinde woont daar met haar man Shahar en haar drie kinderen. Ze is ongeveer 14 jaar geleden met Shahar, een Israëli, getrouwd en is vervolgens in de kibboets komen wonen. Ons bezoek wordt heel erg op prijs gesteld en we praten bij onder het genot van koffie. Daarna rijden we terug naar Jeruzalem, het is trouwens erg druk op de weg.

PSALSM 125
VERTROUWEN OP GOD BIJ VREEMDE OVERHEERSING

- 1 Een bedevaartslied. Wie op de HERE vertrouwen, zijn als de berg Sion, die niet wankelt, maar voor altoos blijft.
- 2 Rondom Jeruzalem zijn bergen; zo is de HERE rondom zijn volk van nu aan tot in eeuwigheid.
- 3 Want de scepter der goddeloosheid zal niet blijven rusten op het erfdeel der rechtvaardigen, opdat de rechtvaardigen hun handen niet uitstrekken naar onrecht.
- 4 Doe goed, HERE, aan de goeden, en aan de oprechten van hart,
- 5 maar hen die zich tot kronkelpaden neigen, zal de HERE met de bedrivers van ongerechtigheid doen vergaan.
Vrede zij over Israël!

WOENSDAG 8 SEPTEMBER 2010

ANTHONY EN DONA SIMON

Na het ontbijt en de dagopening, deze keer vanuit Psalm 125, worden we om 10.00 uur opgehaald door Dona Simon. Ze brengt ons naar hun woning in Ma'ale Adummim om ons te laten zien waar ze mee bezig zijn. Bij een kleine verandering in huis kwam aan het licht dat de metalen waterleidingen zo ernstig door roestvorming waren aangetast dat deze vervangen moesten worden. Het hele huis is leeg. De familie Simon woont daarom dus momenteel tijdelijk in het gehuurde huis waar ook het kantoor van de Kol ba'Midbar gemeente is.

Nadat Anthony is aangekomen met de bestelbus vol materiaal, moet dit worden uitgeladen, twee trappen af naar hun woning. Tegen de middag is alles klaar en vertrekken we naar Jeruzalem, waar we samen met Anthony en Dona de lunch gebruiken en van hart tot hart met elkaar spreken. Het is een goed gesprek, waarbij we hem bevragen over de belangrijkste activiteiten. Ook spreken we over het bezoek van Anthony en zijn vrouw Dona aan Nederland, dat voor eind november is gepland. We benadrukken, dat we het op prijs stellen, dat ook Dona meekomt. Anthony zal proberen een ticket te boeken voor de periode van 23 t/m 30 november 2010.

We praten nog over wat alledaagse dingen, waarbij Rein ook een paar adviezen geeft voor de verbouwingswerkzaamheden in hun huis. Dat komt hem duur te staan, want Anthony vraagt of Rein donder-

dag wil komen adviseren en helpen in Ma'ale Adummim. Dat is dus afgesproken! Nadat we afscheid van Anthony en Dona hebben genomen, praten we nog even na over het gesprek.

Kort na zessen gaan we op weg naar de dienst van Kol ba'Midbar. Deze begint om half zeven met een gebedsdienst. Dan is er een eenvoudige maaltijd, waarvoor de diverse gerechten door de gemeentelieden is meegebracht. Na de maaltijd is de dienst, die begint met gebed en zingen. Als gasten zijn een vijftal mensen uit Eritrea aanwezig. Deze zijn gekomen door de contacten gelegd op de evangelisatieactiviteiten van afgelopen vrijdagavond in Tel Aviv. Zij worden erbij betrokken in het gebed en hen wordt gevraagd een lied te zingen in hun eigen taal. De preek van Anthony is n.a.v. Kol. 3:1-8. Dit gedeelte wordt vers na vers in de preek uitgelegd. Na de preek volgt het gebed met voorbedes. Met dit gebed wordt de dienst besloten. We nemen afscheid van de gemeente en van Anthony en Dona. Dit afscheid was hartelijk en gemeend.

Terug in het hotel drinken we nog een kop koffie en praten na over de contacten van de afgelopen dagen. We komen tot de conclusie, dat de Heer ons wijsheid en kracht heeft gegeven om de juiste woorden te spreken én om te luisteren, juist op de goede momenten.

DONDERDAG 9 SEPTEMBER 2010

VRIJE (?) DAG

We hadden afgesproken vandaag als rustige en vrije dag voor onszelf te reserveren, omdat we tegen middernacht vertrekken naar de luchthaven om de nachtvlucht naar Nederland te nemen. Maar omdat Rein zo hoognodig adviezen moest geven aan Anthony, moet hij nu vroeg op en aan het ontbijt. Steve, een Amerikaan die we bij Anthony hebben ontmoet, zal meerijden en ook helpen. We zijn daar wat aan de vroege kant. Een kwartiertje later komt Anthony met een bestelwagen vol helpers (met linkerhanden). Binnengekomen rent Anthony heen en weer om instructies uit te delen. Naar ons idee chaotisch en op een manier dat iedereen iedereen in de weg zou lopen. Rein probeert enige logica in hun manier van werken te brengen en adviezen te geven hoe de werkzaamheden het best uitgevoerd kunnen worden. Daarbij verdeelt hij de werkzaamheden zo, dat niemand elkaar voor de voeten hoeft te lopen,

wat met elf mensen in een betrekkelijk kleine ruimte niet eenvoudig is. Toch lukt dit redelijk.

Nadat Rein weer terug is in het hotel, blijkt een douchebeurt geen overbodige luxe te zijn. Nadat hij zichzelf, zijn kleren en schoenen weer toonbaar heeft gemaakt, meldt hij zich bij mij. Ik hoor, uiteraard geamuseerd, het hele verhaal aan onder het genot van een kop koffie.

Hierna wordt het tijd om de koffers te gaan pakken. We spreken af, voor we vertrekken, nog wat te gaan eten en een kop koffie te drinken.

Om middernacht vertrekken we naar Ben Gurion International Airport, waar we om 05.00 uur (04.00 Nederlandse tijd) vertrekken en om 8.45 uur veilig op Schiphol landen.

Dank aan God, die dit werkbezoek en de contacten die we mochten hebben, tot een succesvolle reis heeft willen maken.

